

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань свободи слова та інформаційної політики

01008, м. Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 286-83-79

№ 04-32/20-292 (110340)

"12" 05 2017 р.

Ларіну В.Ю.

Шановний Володимире Юрійовичу!

За дорученням Першого заступника Голови Верховної Ради України І. В. Геращенко повідомляємо про завершення розгляду Вашої електронної петиції під назвою «Заборонити поширення конфіденційної інформації про рідних та дітей правоохоронців, у тому числі щодо їх фактичних місць проживання, яка на даний час, в порушення Конституції України, є відкритою і загальнодоступною».

Відповідно до статті 23-¹ Закону України «Про звернення громадян» Вашу петицію було розміщено на Офіційному веб-порталі Верховної Ради України 13 січня 2017 року, а збір підписів на її підтримку завершився 13 квітня 2017 року. За вказаний період, що є максимально можливим, на підтримку Вашої петиції отримано **31** (*Тридцять один*) підпис.

Петиція, адресована парламенту, розглядається у порядку, встановленому статтею 23-¹ зазначеного Закону, за умови збору на її підтримку **не менш як 25000 підписів** громадян. Оскільки Ваша петиція протягом встановленого максимального строку не набрала необхідної кількості голосів, вона надалі розглядалася як звернення громадянина.

У зв'язку з цим, з урахуванням предмета відання Комітету (*п. 22 Додатку до Постанови Верховної Ради України від 4 грудня 2014 року № 22-VIII*) та змісту частини третьої статті 21 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», повідомляємо Вам наступне.

Основні права і свободи людини і громадянина закріплені в Конституції України. Комплекс передбачених українським законодавством прав і свобод людини відповідає положенням Європейської конвенції про захист прав і основних свобод людини, Міжнародного пакту про економічні, соціальні й культурні права, Міжнародного пакту про громадянські й політичні права, Факультативного протоколу до Міжнародного пакту про громадянські та політичні права, інших міжнародних правових актів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Відповідно до Конституції України, положення якої є нормами прямої дії, держава зобов'язана забезпечити реалізацію і захист прав і свобод людини і громадянина. Водночас здійснення цих прав і свобод пов'язане з обов'язками і

відповідальністю, тому може підлягати певним формальностям, умовам, обмеженням або санкціям, що встановлені законом і є **необхідними** в демократичному суспільстві в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності або громадської безпеки, для запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я чи моралі, для захисту репутації чи прав інших осіб, для запобігання розголошенню конфіденційної інформації або для підтримання авторитету і безсторонності суду.

Базовим законом, що регулює відносини щодо створення, збирання, одержання, зберігання, використання, поширення, охорони, захисту інформації в Україні, є Закон України «Про інформацію». Відповідно до статті 5 зазначеного Закону кожен має право на інформацію, що передбачає можливість вільного одержання, використання, поширення, зберігання та захисту інформації, необхідної для реалізації своїх прав, свобод і законних інтересів. Реалізація зазначеного права не повинна порушувати громадські, політичні, економічні, соціальні, духовні, екологічні та інші права, свободи і законні інтереси інших громадян, права та інтереси юридичних осіб. Зокрема, не допускаються збирання, зберігання, використання та поширення конфіденційної інформації про особу без її згоди, крім випадків, визначених законом, і лише в інтересах національної безпеки, економічного добробуту та захисту прав людини (*частина друга статті 11 Закону*).

Про відомості, які не можуть бути віднесені до інформації з обмеженим доступом, йдеться в частині четвертій статті 21 Закону України «Про інформацію». **Серед іншого**, ця норма стосується: фактів порушення прав і свобод людини; відомостей про незаконні дії органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових та службових осіб; іншої інформації, доступ до якої не може бути обмежено відповідно до законів та міжнародних договорів України.

Звертаємо вашу увагу також на статтю 29 зазначеного базового Закону, відповідно до якої інформація з обмеженим доступом може бути поширена, якщо вона суспільно необхідною (тобто, є предметом суспільного інтересу), і право громадськості знати цю інформацію переважає потенційну шкоду від її поширення. Зокрема, предметом суспільного інтересу вважається інформація, яка свідчить про загрозу державному суверенітету, територіальній цілісності України забезпечує реалізацію конституційних прав, свобод і обов'язків; свідчить про можливість порушення прав людини, введення громадськості в оману, шкідливі екологічні та інші негативні наслідки діяльності (бездіяльності) фізичних або юридичних осіб, тощо.

Порядок здійснення та забезпечення права кожного на доступ до інформації, що знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації та **інформації, що становить суспільний інтерес**, зокрема конфіденційної (саме про неї йдеться у Вашому зверненні), визначає Закон України «Про доступ до публічної інформації». При цьому під конфіденційною розуміється інформація про фізичну особу, а також інформація, доступ до якої обмежено фізичною або юридичною особою, крім суб'єктів владних повноважень, та яка може поширюватися у визначеному ними порядку за їхнім бажанням відповідно до передбачених ними умов.

Закон «Про доступ до публічної інформації» не містить переліку інформації, яка не може бути поширена або надана, натомість він **визначає критерії**, на підставі яких до неї може бути обмежено доступ. За відсутності таких підстав зазначена інформація є відкритою. Необхідність залишення можливості розсуду у питаннях обмеження доступу (зокрема, до інформації про фізичних осіб) випливає з того, що Закон не може і не повинен наперед визначати всі види відкритої чи закритої інформації, а рішення щодо обмеження доступу залежить від багатьох обставин **конкретної ситуації**.

За обставин, про які йдеться у Вашому зверненні, закони України передбачають достатні підстави для обмеження доступу до зазначеної Вами інформації як конфіденційної; **водночас**, як випливає зі сказаного вище, за певних умов та за достатніх підстав існує імовірність оприлюднення такої інформації.

Слід мати на увазі: чинним законодавством передбачено не лише умови правомірного оприлюднення інформації з обмеженим доступом, яка визнана суспільно необхідною (інформацією, що становить суспільний інтерес), а й захист особи, яка здійснила таке оприлюднення. Так, згідно з частиною третьою статті 30 Закону України «Про інформацію» суб'єкти інформаційних відносин звільняються від відповідальності за розголошення інформації з обмеженим доступом, якщо суд встановить, що ця інформація є суспільно необхідною. Додаткові підстави звільнення від відповідальності засобів масової інформації та журналістів встановлюються законами України «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні», «Про телебачення і радіомовлення», «Про інформаційні агентства» та іншими. Водночас неправомірне оприлюднення інформації з обмеженим доступом тягне за собою цивільну, адміністративну, а також кримінальну відповідальність відповідно до чинного законодавства. Міра такої відповідальності встановлюється судом.

Як відомо, сайт «Миротворець», про який йдеться у Вашому зверненні, був закритий у травні 2016 року внаслідок публікації персональних даних журналістів, котрі отримували акредитацію у незаконних збройних формуваннях на Сході України (ці дії стали підставою для відкриття кримінального провадження). Вже наступного місяця Інтернет-ресурс на законних підставах відновив свою роботу. На початку серпня 2016 року він був у встановленому чинним законодавством порядку зареєстрований як засіб масової інформації. Таким чином, на даний час діяльність сайту підпадає під дію норм, що регулюють діяльність ЗМІ, зокрема – і в частині захисту персональних даних, розголошення яких може бути оскаржене в судовому порядку.

З повагою

Голова Комітету

Вікторія СЮМАР